

[https://doi.org/10.52505/1857-4300.2021.2\(314\).12](https://doi.org/10.52505/1857-4300.2021.2(314).12)

CZU:811.135.1'374.2:373.46:61

REPERE MITOLOGICE ALE DUBLETELOR GRECO-LATINEȘI TERMINOLOGIA

EUGENIA MINCU

Doctor habilitat în filologie, conferențiar universitar

E-mail: jana_mincu@yahoo.fr

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3774-2599>

Institutul de Filologie Română „Bogdan Petriceicu-Hasdeu” (Chișinău)

Mythological References of Greek and Latin Doublets and Terminology

Abstract

The investigation of the process of establishing the Greco-Latin doublets implies the presence of mythological sources, which offer elucidations from the origin and are important in their semantic-functional design. In this article, we propose the analysis of the Greek-Latin doublet < lat. *umbilicus*, *i*, *m* and < gr. *omphalos*, *es*, *f* „umbilical” (national and international dimensions), a representative doublet in medical terminology, but also modestly productive. Each of the components of the doublet requires personalized investigations (diachronic, synchronic aspects): the Latin component is included in the fundamental vocabulary of the Romanian languages (national terminology); Greek component – in the mass of vocabulary (international terminology). Neological lexical creations (formed on the basis of Greco-Latin doublets) correspond to a universal dimension of the conscious creativity of scientists and denominate specialized medical knowledge.

Keywords: Greek-Latin doublet, mythology, lexical creations, terminology, medicine.

Rezumat

Investigarea procesului de stabilire a dubletelor greco-latine presupune prezența surselor mitologice, care oferă elucidări *ab origine* și sunt puncte de reper în proiectarea semantico-funcțională a acestora. În prezentul articol propunem analiza dubletului greco-latin < lat. *umbilicus*, *i*, *m* și < gr. *omphalos*, *es*, *f* „ombilic” (dimensiunile național și internațional), un dublet reprezentativ în terminologia medicală, dar, totodată, modest productiv. Fiecare dintre componentele dubletului solicită investigații (aspecte diacronic, sincronice) personalizate: componenta latină se include în vocabularul fundamental al limbii române (terminologia națională); componenta greacă – în masa vocabularului (terminologia internațională). Creațiile lexicale neologice (formate în baza dubletelor greco-latine) corespund unei dimensiuni universale a creativității conștiente a savanților și denumesc cunoștințe specializate medicale.

Cuvinte-cheie: dublet greco-latin, mitologie, creații lexicale, terminologie, medicină.

Introducere. Terminologia medicală românească reprezintă o simbioză a terminologiei medicale naționale (formată în baza cuvintelor preluate din lexicul tradițional autohton, supuse procesului de terminologizare) și a celei internaționale (axată pe lexiconul general internațional). Creațiile lexicale neologice (în baza dubletelor greco-latine) corespund unei dimensiuni universale a creativității conștiente a savanților și denumesc cunoștințe specializate, căpătate printr-o cunoaștere suplimentară a realității, având o utilizare cu predilecție în limbajele specializate (în medicină formează, în special, terminologia clinică; se manifestă mai puțin în terminologia anatomică).

Dubletele greco-latine formează unități lexicale specializate, care, la rândul lor, în terminologia medicală acoperă funcțiile denominativă, reprezentativă și de transmitere. Din punct de vedere pragmatic, acestea respectă principiile de utilizare, generate de următoarele condiții pragmatice: a) respectă funcția de bază a limbajului (comunicarea); b) presupune atitudinea subiectului față de *hic et nunc*; c) ia în considerare aria de utilizatori; d) acoperă imperativele situațiilor comunicative; e) se pretează la maniera discursului.

Inventarierea dubletelor greco-latine, utilizate în terminologia medicală, a relevat: din totalul de 164 (100%) de dublete greco-latine, 108 (66%) denumesc segmente anatomice ale corpului uman, 41 (24,4%) de dublete desemnează „lucruri” care se înscriu în terminologia clinică, 15 (9,6%) dublete – în cea farmaceutică (Mincu, 2020, p. 56-58).

Dubletul greco-latin < lat. *umbilicus*, *i*, *m* și < gr. *omphalos*, *es*, *f* „ombilic” denumește un segment anatomic al corpului uman, fiind atestat nu doar în terminologia anatomică, ci și în terminologia clinică.

Componenta latină a dubletului *umbilicus*, *i*, *m* (suprimarea terminației *-us*, rotacismul etc.) se află la originea cuvântului românesc *buric*, termen popular, inclus în vocabularul fundamental, dar și a termenului împrumutat din limba franceză *ombilic*, cuprins în masa vocabularului; ambii termeni desemnând „orificiul abdominal prin care trece cordonul ombilical la fetus”.

În *Dicționarul de dublete etimologice ale limbii române* (Gabinschi, 1998, p. 71) atestăm două evoluții ale latinescului *umbilicus*: 1) *buric* – moștenit din latină: lit. *umbilicus*; pop. *umbulicus*, cu un *-us* perceput ca articol nehotărât; 2) *ombilic* – împrumut lat.-fr.; lat. *umbilicus*, împrumut din franceză (*ombilic*).

Dictionnaire étymologique de la langue française (Dauzat, 1938, p. 512) indică anul 1503 (G. de Chauliac), an de atestare a acestui termen, un cuvânt împrumutat din limba latină (< lat. *umbilicus*) (1490) și derivatele *ombilical* (1409), *ombilique* (1803).

Totuși, la originea componentei latine *umbilicus* *i*, *m* este cuvântul grec *umbo*, *onis*, *m* care însemna „proeminență în mijlocul scutului luptătorilor: *aliquem umbone resupinare*, care, la rândul lui, atestă variații semantice: „scut”: *umbone se protegere*; „cot/ pumn”: *cuntos umbone repellere*; „pisc”: *umbo Isthius*; „piatră de hotar”: *saxeus umbo*; „togă” – *umbo candidus* etc. (Dvoretzky, 1976, p. 1042-1043).

Latinescul *umbilicus* este fidel polisemantismului, dezvoltându-l în expresii frazeologice. Cuvintele *ombilic* (med.); *buric* (med. pop.), *cordon ombilical*,

centru, mijloc, jumătate sunt frecvente în expresii de tipul: *dies ad umbilicus mortuus est/ ad. lit. ziua (ajunsă) la ombilic (la amiază) este moartă (pierdută); ad umbilicum adducere/ ad lit. a fi adus până la ombilic (a finaliza, a duce la bun sfârșit); umbelicus in ventre mediol/ ad lit. ombilic în mijlocul ventrului (proeminență centrală) etc. (ibidem).*

În *Letopisețele Țării Moldovei*, lexemul *buric* nu este atestat.

O descriere a segmentului anatomic respectiv o oferă Pompei Samarian (1936, p. 225) făcând trimitere la *Lexiconul slavo-român*: „Pe peretele abdominal se găsește *buricul*. În *Lexiconul Slavo-Roman*, din 1649, termenul de *buric* se explica cu cuvântul *găoace* (< gr. Crețu. *Lexicon Slavo-Român*)”. Apoi continuă: „Pravilistul bisericesc interpretând pe Hipocrat, spune că în timpul sarcinei copilul respiră prin buric [...] coconul acolo unde se află în mațul muerei [...] nu resuflă pre gură, ce pre buric (Bujoreanu, L c., gl. 13, p. 424)” (*ibidem*, p. 220). Forma articulată este cuprinsă în enunțul: „Buricu, când se umflă...” (*ibidem*, p. 333).

Asocierea *buric* și *găoace* definește acest segment drept „gaură, loc gol, scobitură”.

În medicina populară, *buricul* semnifică însăși viața, conectând toate venele, ceea ce-l face „centru” al corpului uman. Cu valoare figurată, este prezent într-o serie de unități frazeologice: *Copilul cu multe moașe rămâne cu buricul netăiat; a se crede buricul pământului* etc.

Expresia frazeologică *a se crede* (sau *a se socoti*) *buricul pământului* înseamnă „a se crede (sau a se socoti) cel mai important dintre toți”.

În accepția sa primară, *buricul* (*centrul pământului*) presupunea „punctul de plecare de la care liniile indică cele patru direcții sau punctele cardinale și împart orizontul în patru părți”. Ideea antică a „buricului pământului” se găsește în multe culturi.

Mircea Eliade, în lucrarea sa *Cosmologie și alchimie babiloniană*, oferă o sinteză a semnificației expresiei „buricul pământului” din perspectiva creației universale.

a) „Buricul pământului” este relaționat cu Paradisul:

„Paradisul, „buricul pământului», era așezat, după tradiția siriană, pe un munte mai mare decât toți munții de pe pământ” (Eliade, 1991, p. 26).

„... și Adam, și Lumea, sunt făcuți la «buricul pământului»” (*ibidem*, p. 28).

b) „Buricul pământului” este relaționat cu *locul sacrificiului*:

„După cartea siriană *Peștera Comorilor*, Adam a fost creat în centrul pământului, în același loc unde mai târziu s-a ridicat crucea lui Iisus” (*ibidem*, p. 27).

„În India, «locul sacrificiului» este adesea numit «buricul pământului», pentru că prin „sacrificiu” se susține Universul“, există ritmurile, viața, armonia” (*ibidem*, p. 30).

c) „Buricul pământului” este relaționat cu orașe, temple sacre:

„Valoarea mistică a unui oraș ca Ierusalim nu stă în faptul că este un oraș ceresc..., ci pentru că e considerat Centrul Lumi” (*ibidem*, p. 18).

d) „Buricul pământului” este relaționat cu omul (microuniversul):

„Tehnicile ascetice indiene acordă o mare importanță „buricului“ ; răsuflarea (aerul, „fluidul vital“) trebuie dusă de la „buric“ la inimă; concentrarea yoghnică se face de cele mai multe ori în «buric»” (*ibidem*, p. 31).

e) „Buricul pământului” este relaționat cu cosmosul, creația universală (macrouniversul):

„... indienii, ca și mesopotamienii și celalte popoare orientale, concepeau «buricul pământului» drept adevăratul centru al Cosmosului” (*ibidem*, p. 73).

Sacralitatea (munte, templu, spirit etc.) presupune înălțime și înălțare și este condiția primordială a Axei Universului, a „Pomului vieții” care crește în centrul Lumii, în „Buricul Pământului”. Arborele Vieții asigură „ritmurile cosmice și viața se desfășoară începând de la „centru“” (*ibidem*, p. 29). Ideea de *loc înalt, vârf* se menține în sintagma *buricul degetului* „vârful degetului”.

Cuvântul *buric* se atestă în mai multe denumiri de plante medicinale: *buricul apei* „plantă erbacee cu flori mici, albe sau roșietice”; *buricul Venerei* sau *părul-fetei*; *buricul-pământului* sau *muma-pădurii* (*Latharea squamaria*); *buricu-boului* „plantă cu flori albe și multe rămurele, folosită în vindecarea tăieturilor” etc.

Terminologia medicală militează pentru termenul *ombilic* și pentru termenul-sintagmă *cordon ombilical*. Dicționarul lui Rusu (2010, p. 560) prezintă 4 termeni formați de la *ombilic*, dintre care 3 sunt derivați: substantivul *ombilicare* „adâncituri în formă de ombilic; procesul de formare a unei depresiuni, de formă asemănătoare ombilicului, în vârful unei papule”; *paraombilical* (localizare a herniei), adjectivul este arătat în relație de sinonimie cu *paraomfalic* și *paraumbilical* (< gr. *para* „lângă”) „care se află situat în vecinătatea ombilicului” (*ibidem*, p. 581); *subombilical* și, respectiv, *subumbilical* (< lat. *sub* „sub”) „situat inferior de ombilic” (*ibidem*, p. 784). Al patrulea termen este format prin juxtapunere afixoidală: *ombilicoportografie* (< lat. *umbilicus* „buric” + < lat. *porta* „poartă” + < gr. *graphein* „a scrie”) „examen radiografic al sistemului port după injectarea unui produs de contrast iodat hidrosolubil, cu ajutorul unei sonde introduse la nivelul venei ombilicale, după denudarea și recanalizarea acesteia” (*ibidem*, p. 560).

Dicționarul rus-român oferă 8 termeni (Bejenaru, 1991, p. 80) pentru *ombilic*:

1. Termeni-sintagmă: *ombilic cutanat*, *ombilic posterior* etc.

2. Termeni formați prin afixoidare: a) element prim: *ombiliform*; b) element secund: *spinoombilical*.

Este o atestare care denotă statutul dublu al formanților afixoidali: prezența cuvântului autonom și, în același timp, parte integrantă a unui cuvânt compus.

Dicționarul lui Marcu explică și mai puțini termeni, doar 4 (2013, p. 688), menționând sinonimia *cordon ombilical* și *cordon omfalic*. Autorul dicționarului menționează un alt sens al termenului *ombilic* în sintagma *ombilic glacial*, folosit în geologie „parte a albiei subsăpate a unui ghețar, limitată în aval de contrapantă”.

Considerând cuvântul latinesc *umbo*, *onis*, *m* aflat la originea cuvântului *umbilicus*, *i*, *m* (de la care în română s-au format termenii *buric* și *ombilic*), constatăm o multiplă metaforizare:

● *umbo, onis, m* „proeminență în mijlocul scutului luptătorilor” → *umbilicus* → *buric* (corpul uman)/ *ombilic* → *găoace* → *gaură, loc gol, scobitură* → *adâncitură* → *depresiune* → *albie* (parte a albiei) *subsăpate*;

● *umbo, onis, m* „proeminență în mijlocul scutului luptătorilor” → *buric* → *centru/jumătate*;

● *umbo, onis, m* „proeminență în mijlocul scutului luptătorilor” → *vârf* → *buric* → *umbilicus digiti* → *buricul/ vârful degetului*;

● *umbo, onis, m* „piatră de hotar” → *saxeus umbo*; aici sesizăm o corelare semantică cu grecescul *omphalos* „piatră sacră”.

Referitor la **componenta greacă a dubletului**, în dicționarul lui Dvoretzky (1976, p. 704) atestăm următoarele: *Omphale, es, f*, cu trimitere la mitologie, și *omphalos, i, m a* „buric” (menționăm tendința de latinizare a cuvântului, pretarea la substantivele masculine); și b) „centru”, cu sens figurat.

Mitologia oferă mai multe explicații. *Omphale* este numele reginei Lidiei, al cărei sclav era eroul mitologic *Herakle* (devenit ulterior soțul ei); în cinstea soției sale, *Herakle* numește *omphale* cel mai „adorat” segment al corpului reginei (<https://en.wikipedia.org/wiki/Omphale>).

Conform aceleiași mitologii, *omphalos*-ul este „o piatră deghizată cu haine”. La nașterea lui Zeus, *Rheia* i-a oferit lui *Chronos* (care obișnuia să-și înghită nou-născuții) un *omphalos*; astfel, salvându-și fiul.

În cosmogonia greacă, Zeus a marcat centrul pământului cu un *omphalos*, indicând locul unde se află centrul pământului; punct în care *haosul a dat ființă ordinii: omphalos* devenind „piatră sacră” care aranjează timpul și spațiul și este o reprezentare simbolică a minții în lumea fizică (Burke, 1986, p. 30).

Dicționarul lui Arnaudov (1979, p. 305) stabilește o relație de sinonimie între substantivul *omphalus, i, m* (menționăm faptul că lexemul deține deja o formă latinizată definitivă: *-us, -i, m*) și *umbilicus, i, m* și prezintă pentru *omphalus* „buric” șapte termeni latinești, dintre care un termen este derivat (*omphalitis, tidis, f* = < gr. *omphalos* „buric” + < gr. *itis* „inflamație”, „inflamație a regiunii ombilicale”), iar alți șase termeni sunt formați prin juxtapunerea elementelor de origine savantă, înregistrându-se prezența modelului grec de formare a cuvintelor: *omphalocela, es, f* (< gr. *omphalos* „buric” + < gr. *kele* „hernie”) „hernie ombilicală”; *omphalomesentericus, a, um* (< gr. *omphalos* „buric” + < gr. *mesos* „la mijloc” + < gr. *enteron* „intestin”, „foiță a peritoneului care leagă intestinul de peretele posterior al abdomenului, prapur”); *omphalophlebitis, tidis, f* (< gr. *omphalos* „buric” + < gr. *phlebos* „venă” + < gr. *itis* „inflamație”), termen care nu s-a păstrat; *omphalorrhagia* (< gr. *omphalos* „buric” + < gr. *rragia* „a curge”) „hemoragie ombilicală” etc.

În calitate de afixoid, grecescul *omphalos* este susceptibil a fi ambipozițional: *omfal(o)-, -omfal*.

În dicționarul lui Nicolae Andrei (1987, p. 199), elementul secund *-omfal* este explicat drept „buric, ombilic”, dar și „umflătură” – exemplele lipsesc. Pentru elementul *omfal- omfalo-*, dicționarul oferă nouă termeni: *omfaloectomie* (< gr. *omphalos* „buric” + < gr. *ek* „în afară” + < gr. *tome* „tăiere” → < gr. *ektome* + *-ia* → < gr. *ektomia* „excizie” „excizie a ombilicului”); *omfalotomie* (< gr. *omphalos* „buric” + < gr. *tome* „tăiere” „tomie a ombilicului”) etc.

Dicționarul lui Bejenaru explică 16 termeni (Bejenaru, 1991, p. 419), dintre care 3 sunt sintagmatici (se referă la *omfalită gangrenoasă, purulentă, catarală*), iar ceilalți sunt termeni formați prin afixoidare, termeni neatestați în alte dicționare: *omfaloree, omfaloprotoză, omfaloflebită, omfaloflegmon* etc.

Vom încerca să definim acești termeni (dicționarul prezintă doar traducerea în limba română, fără a oferi definițiile), în funcție de elementele terminologice adiacente:

- *omfaloree* = < gr. *omphalos* „buric” + < gr. *rrheos* „curgere” „secreții la nivel de ombilic”;
- *omfaloflebită* = < gr. *omphalos* „buric” + < gr. *phlebos* „venă” + < gr. *itis* „inflamație” ombilic” „inflamație a venelor adiacente ombilicale”;
- *omfaloflegmon* = < gr. *omphalos* „buric” + < gr. *phlegma* „flegmă” „inflamație purulentă a țesutului subcutanat adiacent ombilicului”.

Posibilitatea definirii acestor termeni, fie și empirică, este determinată de elementele savante stratificate în timp, preponderent monosemantice; aspect decisiv în constituirea termenilor.

Valeriu Rusu definește 4 termeni pentru elementul prim *omfal(o)-* (2010, p. 559): *omfalectomie, omfalită, omfalocel, omfalomezenteric* și un termen-sintagmă *canal omfalomezenteric* echivalat cu sintagma *canal ombilical* (*ibidem*, p. 220).

În *Dicționarul actualizat de neologisme* (Marcu, 2013, p. 688) sunt definiți 10 termeni. Tot aici se atestă cuvântul autonom *omfalos* „piatră sacră folosită în templul lui Apolo din Delfi, care constituia centrul lumii” (*ibidem*).

Un prim semn al inițierii procesului de afixoidare este combinarea radicalului cu sufixul de origine greacă *-itis*, generându-se termenul *omfalită*.

Sunt atestați 16 termeni formați cu ajutorul prefixoidului terminologic *omfal(o)-* „ombilic”.

Având drept reper dicționarele nominalizate anterior, au fost delimitate două eșantioane semantice:

● Eșantionul 1 „ombilic” – *omfaloragie, omfalotomie, omfalotrib, omfalotripsie* etc. – 15 termeni.

● Eșantionul 2 „sac vitelin” – *omfalogeneză* – 1 termen.

După cum vedem, elementul suportă devieri minore de la sensul de bază. Aceasta se explică prin faptul că elementul terminologic desemnează un segment anatomic concret al corpului uman.

Nu au fost atestați termeni formați cu ajutorul sufixoidului terminologic *-omfal* „ombilic”.

Totuși, o desemantizare a elementului *-omfal* este prezentă în rețelele de socializare: „Noul catalog *Omfal Educational* în format electronic este aici!” (<http://www.omfaleducational.ro/catalog/#page/1>). Acest catalog propune „în cele 335 de pagini peste 4300 de produse concepute și selectate atent pentru educația copiilor: jocuri senzoriale, materiale didactice, jocuri educative și resurse pedagogice, articole pentru activități artistice și creative, jocuri de rol, educație fizică, amenajare, echipare și decorarea claselor, precum și materiale pentru birou, rechizite și birotică”, care, presupunem, ar trebui să asigure o educație „centrată”, „omfalică”, distinctă de cea tradițională.

Astfel, apar denumiri de tipul: *jucării omfal/ omfal jucării, grădiniță omfal, mobilier omfal, omfal scaun* etc.; distribuitor fiind *OMFAL EDUCATIONAL SRL* (www.omfal.ro).

Prin urmare, cuvântul grec *omphalos*, lexem autonom, atestat în *Dicționarul actualizat de neologisme*, devine (sub influența regularității, productivității și a variabilității semantice) afixoid (*omfal(o)-; -omfal*), parte componentă a cuvântului, ca mai apoi să fie supus procesului de relexicalizare (*omfal*, cuvânt desemantizat).

Evoluțiile semantice ale componentei grecești a dubletului savant sunt următoarele:

- *omphalos* „piatră sacră” → *centru* → *umbilicus* → *buric* (corpul uman)/ *ombilic* → *sac vitelin*;
- *omphalos* „piatră sacră” → *omfal* → *centru*;
- *omphalos* „piatră sacră” → *omfal* → *umflătură*;
- *omphalos* „piatră sacră” → corelare semantică cu latinescul *umbo, onis, m* „piatră de hotar”.

Concluzii

Terminologia medicală în limba română prezintă o simbioză a terminologiei medicale naționale (formată în baza cuvintelor preluate din lexicul tradițional autohton, supuse procesului de terminologizare) și a celei internaționale (terminologie axată pe lexiconul general internațional).

Componentele dubletului savant < lat. *umbilicus*, și < gr. *omphalos* „ombilic” sunt prezente în ambele terminologii – națională și internațională. Componenta latină se înscrie în terminologia națională; componenta greacă, de la care derivă elementul terminologic *omfal(o)-; -omfal* – în cea internațională. Dubletul desemnează un segment anatomic, dar este prezent și în terminologia clinică, în denumiri de boli. În structura termenilor clinici, dubletul indică, în special, localizarea afecțiunii. Se pretează a fi combinat cu afixe, afixoide, dar se regăsește și în structura termenilor-sintagmă. Considerăm cuvântul latinesc *umbo, onis, m* originea cuvântului *umbilicus, i, m* de la care s-au format termenii *buric și ombilic*. Cuvântul grec *omphalos*, lexem autonom, devine sub influența regularității, productivității și a variabilității semantice afixoid (*omfal(o)-; -omfal*), parte componentă a cuvântului, ca mai apoi să fie supus procesului de relexicalizare (*omfal*, cuvânt desemantizat). În prezentul articol au fost arătate reperele mitologice ale acestui dublet și au fost proiectate evoluțiile semantice.

Referințe bibliografice:

ANDREI, Nicolae. *Dicționar etimologic de termeni științifici*. București: Editura Științifică și Enciclopedică, 1987.

ARNAUDOV, George. *Terminologia medica polyglota en cîinq langages. Latinum, pyckny, français, deutsch*. Sofia, Bulgaria: Editio Medicina et Physcultura, 1979.

BEJENARU, Vasile, BEJENARU, Galina. *Dicționar medical rus-român*. Vol. I și II. Chișinău: Editura enciclopedică „Gh. Asachi”, 1991

BURKE, John G. *Cosmic Debris: Meteorites in History* (în engleză), University of California Press, 1986.

DAUZAT, Albert. *Dictionnaire étymologique de la langue française*. Paris: Librairie Larousse, 1938.

DVORETSKY, Iosif. *Latinsko-russkiy slovar'*. Moskva: Izdatel'stvo Russkiy yazyk, 1976.

ELIADE, Mircea. *Cosmologie și alchimie babiloniană*, 1937; 2nd edition, Iași: Editura Moldova, 1991.

GABINSCHI, Marcu *Dicționarul de dublete etimologice ale limbii române*. Chișinău: Litera, 1998.

MARCU, Florin. *Dicționar actualizat de neologisme*. București: Editura Saeculum I. O., 2010.

MINCU, Eugenia. *Arhitectonica terminologiei medicale în limba română. Mic dicționar de elemente și dublete terminologice*. Chișinău: IFR, Vătavu, 2020.

RUSU, Valeriu. *Dicționar medical, ediția a IV-a revizuită și adăugită*. București: Editura medicală, 2010.

SAMARIAN, Gh. Pompei. *Medicina și farmacia în trecutul românesc*, vol. I, 1382-1775, București: Tipografia Culturală, 1936.

Surse:

Omphale. <https://en.wikipedia.org/wiki/Omphale>

Catalog Omphal Educațional <http://www.omfaleducational.ro/catalog/#page/1>

OMFAL EDUCATIONAL SRL (www.omfal.ro)

Notă: Articolul a fost realizat în cadrul proiectului de cercetare 20.80009.1606.01 *Valorificarea științifică a patrimoniului lingvistic național în contextul integrării europene*, Institutul de Filologie Română „B. P. Hasdeu” al MECC.